

Пише: Ђорђе Вукадиновић
недеља, 07 август 2022 12:25

Често се каже како чињенице и бројке говоре саме за себе. Но, то није баш сасвим тачно. А у случају када имате посла са нечим што се зове „српско јавно мњење“, тзв. „чињенице“ врло често збуњују, а бројке могу да заводе. Поготово када су извучене из реалног контекста – а то је управо оно што дели скрупулозно истраживање од више или мање успешне политичкомаркетиншке кампање.

Поред разних лоших ствари и медвеђих услуга које учинила самој себи и друштву, овдашња политичка елита – а ту, мада не кажем да су „исти“, мислим како на ову садашњу, тако и на ону претходећу – успела је да буквално у свим сферама из темеља уздрма друштвено поверење, посеје сумњу, цинизам и зловољу. И сад имамо то што имамо. А то је, на првом месту, тотално урушавање кредибилитета дословно свих институција, личности и ауторитета – од правосуђа, до владе и странака. А о медијима, новинарству и истраживањима јавног мњења да и не говоримо.

Као и свако оруђе, и овај медијски и истраживачко-аналитички инструмент тражи пажљиве и веште руковаоце – у противном се квари, слама, а неретко може да произведе и директну штету. Поготово када га користите у сврху за коју није намењен

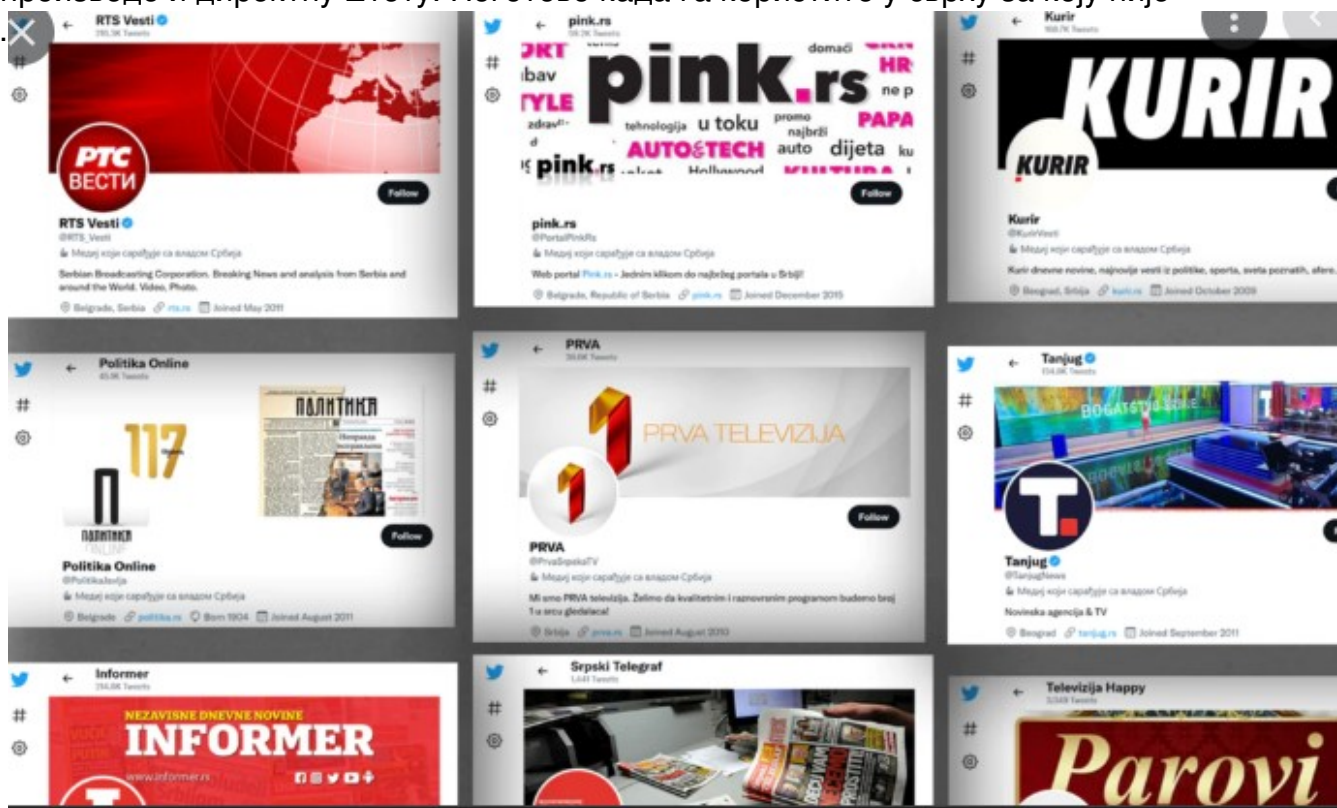
▣ „Дај ти само нама медије“

Најпре им је дуго требало да схвате да постоји неки занат, струка и техника. А онда, када су схватили, тај ресурс су почели неумерено да користе као „пијани коцкар“, да не кажем, као пубертетлија навучен на чари лаке дроге и алкохола. „Дај ти само медије на шест месеци, годину, две...Па ћеш да видиш, брајко, како се јавно мњење кроји, мења и повија“. И ако се уз то нађе још неко „истраживање“ које каже како „свакога дана у сваком погледу све више напредујем(о)“, и уз њега и неки конструктиван

Пише: Ђорђе Вукадиновић
недеља, 07 август 2022 12:25

аналитичар, који ће и са своје стране потврдити тај „охрабрујући тренд“ – Бог да нас види.

А није баш тако. Као и свако оруђе, и овај медијски и истраживачко-аналитички инструмент тражи пажљиве и веште руковоце – у противном се квари, слама, а неретко може да произведе и директну штету. Поготово када га користите у сврху за коју није намењен.

Ови избори се вероватно нису могли добити онако како су то замишљали у коалицији „Уједињени за победу-Мариника Тепић“ и као што су сугерисала нека истраживања која су ову коалицију нереално фаворизовала. На страну што су се та истраживања показала „преоптимистичним“, да не кажемо – промашеним, тенденциозним и лажним. Али чак и да су била боља, тј. реалнија, истраживања не могу да замене политику и прогутају, односно испуне, такорећи, читав простор опозиционе кампање. А јавни наступи првог човека тзв. „уједињене опозиције“ – упућени кажу да је исто тако, па и још горе, било и на интерним састанцима коалиције – више су личили на презентације резултата истраживања (или „истраживања“) јавног мњења, него на наступ некога ко има план и визију за излазак Србије из ћорсокака. Понављам, истраживања могу бити и јесу драгоцено помоћно средство и оријентир, али само то – никако главни политички инструмент, нити „звезда водилња“.

Пише: Ђорђе Вукадиновић
недеља, 07 август 2022 12:25

Вучић то, у принципу, разуме. А посебно разуме да је „јавно мњење“ сложена и сегментирана структура, која не постоји у „тоталитету“, него се та целина тек секундарно гради и склапа од појединачних демографских и статистичких сегмената. Другим речима, јавно мњење не постоји у једнини, него је збир, или, боље рећи, „конструкт“, састављен од мноштва „малих“ и циљаних узорака, који се на крају склапају у релативно смислен мозаик. И зато, поред осталог, управо неки од Вучићевих чувених наступа који су постали предмет бескрајног завитлавања по друштвеним мрежама и опозиционим форумима беху, заправо, свесно и математички прецизно таргетирање тачно одређених циљних група и „свог“ бирачког тела.

И зато, поред осталог, управо неки од Вучићевих чувених наступа који су постали предмет бескрајног завитлавања по друштвеним мрежама и опозиционим форумима беху, заправо, свесно и математички прецизно таргетирање тачно одређених циљних група и „свог“ бирачког тела

Да ли Вучић користи и (зло)употребљава истраживања и истраживаче? О, да. Наравно. Користи масовно и брутално. Баш као и медије, институције и све друго чега се такне. Али, бар када је о истраживањима реч, он то чини релативно лукаво и вешто, тј. тако да само малобројни упућени могу да схвате о чему се ради. За разлику од, на пример, Ђиласа, који се, додуше, такође разуме у истраживања и бројке, али је, овог пута, агресивно промовисаним „налазима“ и објавама типа: „Готов је“, „Само још мало“, „Ако

Пише: Ђорђе Вукадиновић
недеља, 07 август 2022 12:25

изађе толико-и-толико сигуран други председнички круг“, „Побеђујемо у Београду“ и сл. нанео озбиљну штету и себи, и својој коалицији, и онима који су му те жељене податке продуковали, а и онима који су се нашли на мети незадовољства зато што нису били вољни да са-учествују у тој кампањи ширења оптимизма без покрића.

„Мајка Русија“ и ЕУ „маћеха“

И, добро, шта каже ово прво „постизборно“ истраживање? Каже да се постизборни страначки рејтинзи готово уште нису битно померили, и каже да је – упркос Вучићевим најавама, а и силном труду неких колега да ствар прикажу другачије – СНС остао буквално тамо где је био и у изборној ноћи (између 42 и 43 процента). Каже да је „Нови ДСС“ у овом постизборном тромесечју имао тенденцију раста (а што и не чуди, с обзиром да су они, односно Милош Јовановић, уз један или два изузетка, имали наглашено позитиван третман и у „режимским и у „опозиционим“ медијима). Каже да су Заветници и Двери стабилно изнад цензуса. Каже да су Здравко Понош и његова странка којој још увек мало ко уме да запамти име имали солидно политичко лансирање.

Преко 80 одсто грађана Србије се противи увођењу санкција Русији, при чему је тај проценат чак и порастао за око два одсто у односу на наше истраживање од пре два месеца. Истовремено, подршка евентуалном чланству у НАТО, која никада и није била висока и углавном се кретала око десетак одсто. пала је на историјски минимум

И каже да је Народна странка, изгледа, платила цех предизборним коалиционим компромисима (они би рекли, „уценама“), што јој је, додуше, донело појединачно највише посланичких мандата унутар коалиције, али и оставило утисак свјеврсног политичког калкулантства.

Ипак, све ово домаће политичке теме и игранке у дубокој су сенци великог Догађаја на истоку Европе, који из темеља мења плантарну политичку географију. Како је домаће јавно мњење реаговало на ту тектонску геополитичку промену? Реаговало је спонтано и инстинктивно, показујући готово невероватну и безрезервну солидарност и емпатију са руском страном, и то у мери која је запрепастила чак и домаће русофиле (вероватно и саму Москву), а овдашње професионалне „европејце“ довело на ивицу хистерије и очаја. Преко 80 одсто грађана Србије се противи увођењу санкција Русији, при чему је тај проценат чак и порастао за око два одсто у односу на наше истраживање од пре два

Фијаско политике притисака или не воле Срби баш толико Русију, колико мрзе САД и НАТО

Пише: Ђорђе Вукадиновић
недеља, 07 август 2022 12:25

месеца. Истовремено, подршка евентуалном чланству у НАТО, која никада и није била висока и углавном се кретала око десетак одсто. пала је на историјски минимум. Баш као и подршка чланству у ЕУ, која је и даље прилично висока (поготово када видимо у кавом је ЕУ тренутно стању), али у значајном и приметном опадању.

Наиме, нису Срби баш толико ЗА Русију (мада је тврда русофилија, наравно, присутна, али у распону од највише 25-30 одсто) колико су – овде, сада, а и иначе – ПРОТИВ Америке и НАТО пакта

Да ли то значи да је Србија на незаустављивом путу да постане „руска губернија“, како то последњих месеци драматично објављују уплахирени евро-атлантски лобисти по скоро свим, како режимским, тако и – нарочито – опорбеним медијима? Наравно да не. Али ове бројке ипак јасно говоре где се налази српско „геополитичко срце“ – и где ће, можда, на крају крајева и отићи, уколико са друге стране буде претерано и беспотребно притискано и гурано.

Заправо, ове бројке, ако се трезвено погледају, само потврђују тезу коју неки од нас пласирају већ годинама, а која – из различитих разлога – не прија довољно лобистичком уху ни са једне стране. Наиме, нису Срби баш толико ЗА Русију (мада је тврда

Пише: Ђорђе Вукадиновић
недеља, 07 август 2022 12:25

русофилија, наравно, присутна, али у распону од највише 25-30 одсто) колико су – овде, сада, а и иначе – ПРОТИВ Америке и НАТО пакта. Зато су ови екстремно високи проценти про-руског става које смо пронашли и због којих смо по ко зна који пут поново каменовани од острашћених идеолошких „свезналица“, заправо – реактивни. То јест, много више изражавају српски став према Западу, него према самој Русији и конкретном украјинском конфликту.

Чек, чек. Али како то да је подршка санкцијама Русији, уласку у НАТО или прихватању независности Косова баш толико ниска и бедна, а странке и листе које се за те ствари више или мање отворено залажу ипак – поготово у збиру – имају доста виши рејтинг од тога?

Питање јесте логично, али је одговор више него једноставан. Пре свега, бројке у одговорима на ова прва питања су апсолутне, тј. односе се на читаву испитивану популацију, док су страначки резултати дати са одбитком оних који су страначки „неизјашњени“, па су, у том смислу, ове друге бројке пропорционално веће. Али кључно је ипак нешто друго. Наиме, веровали или не, чак ни симпатизери и гласачи тих странака већински нису за те ствари. Они подржавају Ђиласа, Маринику, Поноша или Зелене из неких других разлога (јер, на пример, верују да су доследни борци против Вучића, да се

Пише: Ђорђе Вукадиновић
недеља, 07 август 2022 12:25

боре за очување животне средине, да су способни, јер им се лично допадају итд), а не због њихових радикалнијих „евроатлантских“ ставова са којима је већина њих почела да иступа тек НАКОН избора. Наравно, међу симпатизерима ових „про-европских“ опција има нешто више тих који јесу за санкције, за НАТО и спремни су да прогутају косовску „столицу“ у УН. Али су они релативна мањина чак и унутар тог проевропског корпуса, а камоли унутар читавог бирачког тела. (Код присталица напредњака, социјалиста и већине „десних“ странака такви су буквално статистичка грешка.)

Закључак – без епилога: □ Данашња Србија може бити само неутрална

Данашња Србија, у суштини, може бити само политички неутрална. И може, можда, у тој неутралности више користити једној или другој страни (данас, реално, то више одговара Русији, као што је несврстана СФРЈ, објективно, више користила Западу). За неки већи геополитички заокрет – који неки прижељкују, док га се други плаше и ужасавају – чини се да нема ни простора ни расположења

Може се вадити на „недовољно присуство у медијима“, „глуп народ“, „дубину и снагу руског утицаја“ итд. Али чињеница је да досадашњи агресивни приступ промоцији „евроатлантских“ вредности у земљи Србији не само да није дао резултата, него је био чак директно контрапродуктиван. А радити нон стоп исто, а очекивати другачији резултат није баш нарочито интелигентно. Укратко: АКО „европска ствар“ у Србији (у ширем, а не дневнополитичком смислу) још увек није сасвим изгубљена (наглашавам ово „ако“), онда јој је потребан хитан и радикалан „ребрендинг“, који апсолутно мора да укључује одустајање од политике хроничних притисака, уцена и понижења, која је годинама уназад заштитни знак односа Запада према Србији и Србима.

Ми, наравно, не знамо тачно шта западни центри моћи ЗАПРАВО желе од Србије. (Питање је да ли знају и они сами, али то је већ друга тема.) Ако нас желе као парију, дежурног кривца и страшило за мобилизацију и пацификацију екс-Ју простора и европског југоистока, онда је ово што они и њихове филијале раде по Србији вероватно права ствар. Уколико, међутим, желе оно што говоре да желе – Србију као пожељног и равноправног члана Европске уније, уз уважавање локалних специфичности – онда им је приступ више него погрешан и катастрофалан.

Другим речима, ко хоће да Србију и српски народ гурне не само са тзв. „европског пута“

Пише: Ђорђе Вукадиновић
недеља, 07 август 2022 12:25

него и из европске цивилизације нека инсистира на („узајамном“) признању независности Косова и увођењу санкција Русији. Чак и ако се, бруталним претњама и уценама ова актуелна или нека друга власт приволи, то јест, примора на једно или друго, то ће бити не само Пирова, него и привремена победа.

□ Данашња Србија, у суштини, □ може бити само политички неутрална. И може, можда, у тој неутралности више користити једној или другој страни (данас, реално, то више одговара Русији, као што је несврстана СФРЈ, објективно, више користила Западу). За неки већи геополитички заокрет – који неки прижељкују, док га се други плаше и ужасавају – чини се да нема ни простора ни расположења. И није то никакво „седење на две столице“, као што се непрестано импутира, него елементарно уважавање како геополитичких реалности, тако и српских националних и историјских специфичности.

□ А те специфичности кажу – нема ништа од признања „Косова“ и никако не ићи

Фијаско политике притисака или не воле Срби баш толико Русију, колико мрзе САД и НАТО

Пише: Ђорђе Вукадиновић
недеља, 07 август 2022 12:25

директно ПРОТИВ Русије. Није да то нисмо некако већ осећали и знали. Али је ово истраживање то убедљиво и недвосмислено потврдило.

Видети још:

[НСПМ: Србија, лето 2022. - противљење увођењу санкција Русији порасло са 82,2 на 84 одсто. Чланство Србије у НАТО подржава 4,3 одсто, а противи му се 88,1 одсто](#)